

Pripomienky P1-P18 Agro-eko fóra (AEF) k poslednému návrhu NSPRV 2007-2013:

Vzhľadom na krátkosť času vymedzenú na pripomienkovanie tak dôležitého materiálu akým NSPRV, čo je zároveň horizontálna kritická pripomienka, sa ospravedlňujeme za prípadne zníženú kvalitu, neusporiadanie textu, chyby a pod. Pre ďalšie vysvetlenie kontaktujte koordinátora Agro-eko fóra.

Positívne vnímame, že ministerstvo prepracovalo a skvalitnilo uvedený materiál. Vidieť to najmä na podstatne kvalitnejšie spracovanej úvodnej analytickej časti.

Komentáre a vysvetlenia AEF sú písané zelenou kurzívou.

Konkrétne pripomienky Agro-eko fóra (AEF):

V úvode - **Strategické rámce SR, s.3:**

P1. doplniť:

§ Akčný plán rozvoja ekologického poľnohospodárstva v Slovenskej republike do roku 2010

AEF: APEP 2005-2010 sa v mnohých bodoch opiera práve o PRV a viacerých opatreniach majú vzájomný prekryv priorít, napr.: Agro-enviro, Vzdelávanie, Poradenstvo a pod.

V kapitole 1.1 Ekonomická situácia/konkurencieschopnosť, SWOT analýza.

- ekonomická situácia, Silné stránky,

P2. doplniť: - Silný záujem o ekologické poľnohospodárstvo, s veľkým potenciálom pre rozvoj výroby produktov s vysokou pridanou hodnotou

- ekonomická situácia, Slabé stránky,

P3. vypustiť: - Vysoký podiel lesov spadajúcich pod rôznu stupeň ochrany prírody

AEF: Nepokladáme to za slabú stránku, skôr naopak, lebo vytvára to dobré predpoklady pre zabezpečenie ochrany a trvalo udržateľného využívania lesného potenciálu na Slovensku

P4. doplniť: - Nerozvinuté lokálne a regionálne výrobné-spotrebné reťazce,

AEF: ktoré pokladáme pre udržateľný rozvoj vidieka za kľúčové

P5. doplniť: - Nerozvinuté spracovateľské a odbytové kapacity pre produkty ekologického poľnohospodárstva (EP)

AEF: EP pokladáme za jeden z najvyhovujúcejších spôsobov hospodárenia na pôde, je však potrebné finalizovať EP do produktov s vysokou pridanou hodnotou a dobre zvládnutým marketingom, čo na Slovensku zásadne absentuje, preto je v súčasnosti rozvoj EP v SR nekomplexný a tým neudržateľný.

ekonomická situácia, SWOT analýza - Príležitosti s7:

P6. vypustiť:

- Nová, resp. zrekonštruovaná kanálová, potrúbná sieť a technologická časť hydromelioračných zariadení

AEF: Sieť hydromelioračných zariadení slúžila v minulosti na podporu zvýšenia intenzity poľnohospodárskeho využívania krajiny. Budovaná bola často v rozpore s princípmi ochrany prírody. Snahy o investície na jej oživenie a rekonštrukciu, s výnimkou špecifických prípadov, pokladáme za kontraproduktívne ku deklarovaným princípom trvalo udržateľného poľnohospodárstva rešpektujúceho životné prostredie.

P7. doplniť: - Rozvoj celoživotného odborného vzdelávania v rámci aktivít pôdohospodárstva

ekonomická situácia, SWOT analýza - Ohrozenia, s.7:

P8. doplniť:

- Odliv kvalifikovaných a potenciálnych personálnych kapacít z vidieckých oblastí (mladí, vzdelaní ľudia)

sociálna situácia 1.2; SWOT analýza - Ohrozenia s.8:

P9. doplniť:

- Odliv personálnych kapacít z vidieckych oblastí

Analýza SWOT z environmentálneho hradiska - Ohrozenia s.11:

P10. doplniť:

- Nízka vedomostná úroveň hospodárov o postupoch/technológiách šetrných voči životnému prostredku

1.5 Vhodné monitorovacie a hodnotiace ukazovatele

Indikátory pre os 2 ,s.14:

P11. vypustiť:

Rozvoj lesných území: Priemerný ročný nárast území lesných pozemkov a nelesnej drevinovej vegetácie

AEF: Tento indikátor pokladáme ako vhodný len pre nížinné, kotlinové, erózne, lavínové a inak špecifické oblasti Slovenska s nízkym podielom lesných pozemkov a nelesnej drevinovej vegetácie. Pre horské oblasti plošne, je takýto indikátor nevhodný, lebo nárast podielu lesných pozemkov a nelesnej drevinovej vegetácie tu vypovedá o skôr o úpadku poľnohospodárstva a je v rozpore s definovanými cieľmi zachovať poľnohospodárske využitie znevýhodnených horských oblastí.

2.2 Súlad národných priorít rozvoja vidieka so strategickými usmerneniami Spoločenstva

Priorita Spoločenstva „*zlepšovanie kvality života vo vidieckych oblastiach a podpora diverzifikácie*“
v podmienkach SR prispeje...

Najvyššiu pridanú hodnotu prinesie podpora nasledovných kľúčových činností, s.19:

P12. doplniť:

- Ø - Rozvoj lokálnych a regionálnych výrobných a spotrebných reťazcov

AEF: Vytvorenie podmienok pre rozvoj a podpora lokálnych a regionálnych výrobných a spotrebných reťazcov považujeme za jednu z kľúčových podmienok rozvoja kvality a udržateľnosti života na vidieku.

CIEĽ OSI 1:

ZVÝŠIŤ KONKURENCIESCHOPNOSŤ AGROPOTRAVINÁRSKEHO A LESNÍCKEHO SEKTORA

Cieľ priority č. 2: Zintenzívnenie šírenia a podpory vedomostí, informácií a poradenských služieb pre pracovníkov agrárneho, potravinárskeho a lesníckeho odvetvia,

Smerovanie, s.23

P13. Prvú vetu doplniť na:

Cieľom priority je podporiť vzdelávanie a poradenstvo v oblasti agropotravinárskeho, lesného sektora a v oblasti diverzifikácie činností na vidieku.

Podporované aktivity, s.24:

P14. Prvú aktivitu doplniť na:

- Ü - Odborné vzdelávanie a informačné aktivity (poľnohospodárstvo, potravinárstvo, lesné hospodárstvo a diverzifikáciu činností na vidieku)

AEF: Považujeme za rovnako dôležité rozvíjať poznanie a zručnosti vidieckeho obyvateľstva, poľnohospodárov, lesníkov... v oblasti diverzifikácie činností na vidieku, ktorá nemusí byť priamo lesníckou alebo poľnohospodárskou činnosťou (služby, ubytovanie...)

4.2 Rozdelenie finančných zdrojov na úrovni jednotlivých osí

P15. Rozpočet zmeniť na:

Os	Podiel osi v % (z EAFRD)
Os 1	20,00
Os 2	62,00
Os 3	13,00
Os 4	3,00
Technická pomoc	2,00
Z toho:	
NVS – prevádzkové náklady	-
NVS – akčný plán	-
Celkom	100

AEF: Návrh na prerozdelenie finančných prostriedkov z EAFRD pokladáme za neprijateľný a požadujeme, aby bol zachovaný pôvodný navrhovaný rozsah financovania osi 2, teda 62% z celého finančného balíka. Navrhované rozdelenie kráti prostriedky na os 2 o 8,5%, čo v praxi znamená výrazný pokles prostriedkov na environmentálne prijateľné obhospodarovanie krajiny. Takéto krátenie výrazne ohrozuje dosiahnutie proklamovaných cieľov plánu, najmä týkajúcich sa udržania hospodárenia v znevýhodnených územiach. Ohrozuje navyše plnenie záväzkov Slovenska vzhľadom na budovanie sústavy NATURA 2000 na Slovensku. Navyše, hospodári si predsa môžu investície prekalkulovať cez aktívne opatrenia napr. osi 2, čo prináša konkrétny a kontrolovateľný osah pre spoločnosť.

Zároveň akýkoľvek presun/čerpanie finančných prostriedkov do/z osi 1 by mal byť spojený s preferenciou technológií, postupov, aktivít a zariadení šetrných k životnému prostrediu, resp. špeciálnych technológií (napr. ľahké traktory, horské kosačky...) podporujúcich obhospodarovanie pôdy v náročných podmienkach znevýhodnených oblastí. V praxi to znamená viazať prostriedky všetkých opatrení osi 1, takýmito podmienkami pre žiadateľov.

Stanovenie demarkačných línií s. 36:

P16. doplniť demarkačnú líniu OSi 1, Vzdelávanie a informačné činnosti, na:

NSPRV – cieľovou skupinou sú osoby pôsobiace v oblasti agropotravinárstva, lesníctva a diverzifikácie činností na vidieku.

AEF: Je dôležité mnohé opatrenia otvoriť i nepoľnohospodárskym/nelesníckym subjektom aktívnym v rozvoji a diverzifikácii činností na vidieku, napr.: op. vzdelávanie, poradenstvo, diverzifikácia činností a pod.

Príloha č. 12. PRINCÍP PARTNERSTVA

P17. vypustiť posledné dve vety:

„Zároveň bola zabezpečená ich informovanosť a komunikácia aj v čase medzi jednotlivými stretnutiami. Týmto spôsobom sa dosiahlo, že partneri mali možnosť sa detailne oboznámiť s návrhom NSPRV a následne prezentovať svoje stanoviská, požiadavky či pripomienky s tým, že boli zároveň spätne informovaní o tom, či ich stanovisko bolo v pláne zohľadnené alebo nie spolu s odôvodnením.“

AEF: je to nepravda, ktorú vieme dokázať a veríme že sa v budúcnosti nebude opakovať. AEF ako menovaný a v snahe aktívny partner, nebol oboznámený či a prečo boli resp. neboli jeho pripomienky zapracované a ďalej, materiály boli posielané v nedostatočnom časovom predstihu, čo neumožňovalo ich dôsledné preštudovanie a pripomienkovanie zo strany všetkých členov AEF.

P18. doplniť:

- Do dátumu prijatia Plánu rozvoja vidieka 2007-2013 bude na MP SR (resp. úrade vlády) prijatý „Kódex princípu partnerstva“, ktorý jasne definuje podmienky a spôsoby participácie partnerov (regionálne, miestne orgány a iné verejné inštitúcie, sociálno-ekonomickí partneri, inštitúcie zastupujúce občiansku spoločnosť, mimovládne organizácie, vrátane environmentálnych organizácií) pri tvorbe, monitorovaní, hodnotení a aktualizácii programových dokumentov.

AEF: prijatie dobrého Kódexu princípu partnerstva bude znamenať jasné podmienky a transparentnosť pre programové dokumenty, ktoré majú zásadný vplyv pre rozvoj vidieka a mnohých sektorov vrátane poľnohospodárstva a lesníctva na Slovensku, zároveň majú zásadný vplyv na kvalitu životného prostredia a predovšetkým, rozdeľujú verejné financie – prostriedky občanov EÚ.

koordinátor Agro-eko fóra, www.cepta.sk

Daniel Lešínský, CEPTA - Centrum pre trvaloudržateľné alternatívy,

Mail: lesinsky@changenet.sk, mob.: 0905581076